

Luogo dell' edizione: Atene
Anno dell' edizione: 2012

ISBN: 978-960-8215-75-7

ALPHA EDIZIONI E INFORMATICA
Zaimi 27, Atene, 10682
Tel: 210 8214307
Fax: 210 8217192
Pagina web: www.alpha-ed.gr

Design/Impaginazione - Creativo di Copertina: Elena Mattheu
Stampa: Cartografica Rosato - Lecce (Italia)

Programma di
apprendimento
permanente

Il progetto è stato finanziato con il sostegno della Commissione europea.
Questa pubblicazione rispecchia il solo punto di vista dell'autore e la
Commissione non può essere ritenuta responsabile di qualsiasi uso possa
essere fatto delle informazioni qui contenute.

Numero del progetto
511495-LLP-1-2010-IT-KA2-KA2MP
Numero di accordo
2010-4137/001-001

Coordinamento Generale del Progetto
Agenzia per il Patrimonio Culturale Euromediterraneo
Ex Conservatorio S. Anna - G. Via Libertini, 1-73100 Lecce, Italia
info@agenziaeuromed.it - www.agenziaeuromed.it

Pos màtome
GRIKO

www.e-griko.eu

Glossario • Γλωσσάριο
Griko - Ελληνικά - Italiano

ALPHA EDIZIONI E INFORMATICA
2013

Γλωσσάριο

Το παρόν γλωσσάριο περιέχει τις λέξεις που περιέχονται στα βιβλία *Pos Måtome Griko* (A1-A2 για παιδιά, B1-B2 για ενήλικες), όπως αυτές παρουσιάζονται στο λεξιλόγιο του κάθε κειμένου. Εδώ είναι οργανωμένες αλφαβητικά, για να αποφευχθούν οι επαναλήψεις. Όπου είναι απαραίτητο, παρουσιάζονται και παραλλαγές των λέξεων. Επισημαίνουμε, ότι τα ουσιαστικά γένους αρσενικού ακολουθούνται από το άρθρο *o*, τα θηλυκά από το άρθρο *i*, ενώ τα ουδέτερα από το *to*. Τα επίθετα ακολουθούνται από τις καταλήξεις για το αρσενικό, το θηλυκό και το ουδέτερο. Τέλος, τα ρήματα παρουσιάζονται στο πρώτο πρόσωπο του ενεστώτα.

Introduzione

Il presente vocabolario raccoglie le parole del griko presenti nelle varie unità del libro *Pos Mà-tome Griko* (A1 e A2 ragazzi, B1 e B2 adulti) così come sono evidenziate di volta in volta nei glossari che seguono ogni testo. Sono state tuttavia opportunamente organizzate, per evitare ripetizioni, e indicate in maniera uniforme. Ove necessario, sono state indicate le varianti di una stessa parola. Si segnala, inoltre, che i sostantivi maschili sono seguiti dall'articolo *o*, quelli femminili dall'articolo *i*, quelli neutri dall'articolo *to*; gli aggettivi vengono segnati con le tre desinenze del maschile, femminile e neutro; i verbi sono riportati alla prima persona del presente indicativo.

A

a → àjo

abbandunào,-i,-o εγκαταλείμ-

μένος,-η,-ο • *abbandonato*

abbitào μένω, κατοικώ • *abitare*

àbeto (to) φόρεμα • *abito*

• *syn. vesta*

achà α! (επιφώνημα) • *ah! e già!*

(*esclamazione*)

àchero (to) άχυρο • *paglia*

acho (to) αρακάς • *pisello*

addho,-i,-o άλλος,-η,-ο • *altro*

addomà (i) εβδομάδα • *settimana*

addominta εβδομήντα • *settanta*

addunèome / dunèome • αντι-

λαμβάνομαι • *accorgersi*

aderfò,-ì / adreffò,-ì / atreffò,-ì

αδελφός-αδελφή • *fratello-sorella*

adinato,-i,-o άρρωστος,-η,-ο •

ammalato

adreffò → **aderfò**

affruntèo συναντώ • *incontrare*

afidi (to) φίδι • *serpente*

afinno / finno αφήνω, επιτρέπω

• *lasciare*

aforàzo / foràzo / avoràzo /

voràzo αγοράζω • *comprare*

afse → **atse**

afsilò → **atsilò**

aftèni (to) χτένι • *pettine*

agàpi (i) αγάπη • *amore*

agapimèno,-i,-o αγαπημένος,-η,

-ο • *amato*

agapò / gapò αγαπώ • *amare*

aggò (to) αργό • *uono*

aglisia (i) εκκλησία • *chiesa*

agra (i) ακρογιαλιά • *riva*

agrò,-i,-o υγρός,-ή,-ό • *bagnato*

àgusto Αύγουστος • *agosto*

ajelàda (i) αγελάδα • *mucca*

àjo,-a,-o / a άγιος,-α,ο, ιερός,-ή,

-ό • *santo, sacro*

• *syn. santo,-a,-o*

akatò εκατό • *cento*

akàu / kau κάτω • *sotto*

akulusò / kulusò ακολουθώ •

seguire

ala (i) φτερό • *ala*

ala (to) αλάτι, άλας • *sale*

alàdi → **alài**

alài / alàdi / alàti (to) λάδι •

olio

alao (o) αλεπού • *volpe*
alàti → **alài**
alèa (i) ελιά • *uliva*
alifo / **lifo** αλείβω • *ungere*
alifome / **lifome** αλείβομαι •
ungersi
alio λίγο • *poco* • *comp.* **pleo**
alio • *contr.* **ppoddi**
alio,-a,-o λίγος,-η,-ο • *poco*
• *contr.* **ppoddi**
alipùna → **alao**
allèrgo,-a,-o γεια! (χαιρετισμός)
• *salve (forma di saluto)*
allimonèome ξεχνιέμαι • *dimenticarsi*
allimonò ξεχνώ • *dimenticare*
allòra / **llora** λοιπόν • *allora*
alonàri (o) Ιούλιος • *luglio*
alòni (to) αλώνι • *aia*
amartia (i) αμαρτία • *peccato*
ambelò / **embelò** / **pelò** πετώ,
ρίχνω • *buttare, gettare*
ambrò / **mbrò** μπροστά • *avanti*
amèsà μεταξύ, ανάμεσα • *in mezzo, tra*
ammài → **ammàti**
ammàti / **ammài** (to) μάτι •
occhio

amò,-ì,-ò ωμός • *crudo*
ampàri (to) άλογο • *cavallo*
ampèli (to) αμπέλι • *vigna*
ampì πίσω • *dietro, indietro*
amùrga / **murga** (i) μούργα •
morchia
andiàzome / **ndiàzome** χρειάζομαι, χρησιμεύω • *servire, essere necessario*
andra (o) άνδρας
ànemo (o) άνεμος • *vento*
anfièrno (o) κόλαση • *inferno*
anghèra (i) ουρανός • *cielo*
anghì (to) δοχείο • *vaso*
anìchi (to) νύχι • *unghia*
animàli (to) ζώο • *animale*
• *syn.* **ftinò**
anio / **nio** / **nitto** ανοίγω • *aprire*
anitsio,-a (o) ανιμτός-ανιμιά •
nipote
anittò,-ì,-ò ανοιχτός,-ή,-ό •
aperto
annikìrio (o) αρχιεργάτης, επόπτης ελαιοτριβείου • *nocchiero, capo di frantoio*
annomatizo / **nomatizo** ονομάζω, βαφτίζω • *nominare*

annorìzo γνωρίζω, αναγνωρίζω

• *conoscere, riconoscere*

annovìnta ενενήντα • *novanta*

anoò / noò 1. εννοώ, καταλα-
βαίνω **2.** αισθάνομαι, νιώθω
• *capire*

anti (to) μαδέρι • *subbio*

àntrepo (o) άνθρωπος • *uomo*

arànu / panu / pano επάνω •
sopra

apetèno / petèno / pesèno πε-
θαίνω • *morire*

aplònnno απλώνω • *stendere*

aplònnnome απλώνομαι, ξαπλώ-
νομαι • *stendersi*

apòtsu απ' έξω • *di fuori*

apòtsu → **apù**

appìdi (to) αγλάδι • *pera*

aprìli (o) Απρίλιος • *aprile*

apsàri (to) ψάρι • *pesce*

apù από • *di, da*

apuci από εκεί • *di là*

apuci → **apù**

àpulo,-i,-o απαλός,-ής,-ό,
μαλακός,-ής,-ό • *soffice*

apumbrò απέναντι, μπροστά
από • *davanti*

apumbrò → **apù**

apumpì από πίσω • *di dietro*

apumpì → **apù**

apùtten από πού • *di dove, da
dove*

apùtten → **apù**

aputtù από εδώ • *di qua*

aputtù → **apù**

arcignèo → **arcinò**

arcinò / arcignèo / ncignò αρχί-
ζω • *incominciare, iniziare*

arciprèto (o) αρχιμανδρίτης •
arciprete

àremu / àremu ίσως, άραγε •
chissà

àremu → **àremo**

arèna (i) άμμος • *sabbia*

argalio (to) αργαλειός • *telaio*

arìzo διώχνω, στέλνω • *mandare
via*

arma (to) εργαλείο • *attrezzo,
utensile*

armammèno,-i,-o παντρεμένος,
-ης,-ο • *sposato*

armàzo / ermàzo / rmazo πα-
ντρεύω • *sposare*

armàzome / ermàzome / rmàzome παντρεύομαι • *sposarsi*
arnì (to) αρνί • *agnello*
arrikordèome / rikordèome
θυμάμαι • *ricordarsi*
arte ώρα • *adesso*
artèa / tartèa ίσια, ευθεία • *dritto*
artò,-ì,-o ορθός,-ή,-ό • *dritto*
ashèsti (to) ασβέστης • *calce*
asciadreffò,- ì εξαδέλφος-
εξαδέλφη • *cugino*
asciài (to) καπέλο • *cappello*
àscimo,-ì,-o άσχημος,-η,-ο,
κακός,-ή,-ό • *brutto, cattivo*
• *contr. òrrio* • *syn. fiàkko*
ascio (o) ίσκιος • *ombra*
asciopàнно / sciopàнно σκεπά-
ζω • *coprire*
asimi (to) ασήμι • *argento*
askàdi (to) ξερό σύκο • *fico*
secco
askòнно / skòнно σηκώνω • *alzare*
askònnome / skònnome σηκώ-
νομαι • *alzarsi* • *contr. kaizo*

aspro,-ì,-o άσπρος,-η,-ο • *bian-
co*
assunghìzo / sunghìzo στεγνώ-
νω • *asciugare*
• *syn. stannòнно*
astèri (to) αστέρι • *stella*
atreffò → aderfò
atse / afse / tse από • *di*
atsekàнно / tsekàнно λύνω • *disfare, distaccare*
atsilò,-ì,-ò / afsilò,-ì,-ò ψηλός,
-ή,-ό • *alto*
atsinta εξήντα • *sessanta*
atsunnò / tsunnò / sciunnò / fsunnò ξυπνώ • *svegliare, svegliarsi*
attechò,-ì,-ò φτωχός,-ή,-ό • *po-
vero* • *dim. attechùddi*
attechùddi → attechò
attentia (i) κύριος, αφέντης,
αφεντιά • *signoria*
avlàì (to) αυλάκι • *canale, solco*
avoràzo → aforàzo
avvlèddha (i) → avvli
avvli (i) αυλή • *cortile*
• *dim. avvlèddha*
avvri άβριο • *domani*

B

- bagno (o)** μπάνιο • *bagno*
banka (i) τραπέζι • *tavolo*
• *dim. bankètta*
bankètta (i) → **banka**
banko (o) θρανίο • *banco*
barka (i) βάρκα • *barca*
benediziùna (i) ευλογία • *bene-*
dizione
buffè (o) μπουφές • *buffè*
butfita (i) πάπλωμα • *trapunta*

C

- ce, e** και • *e*
ceo καίω • *bruciare*
cèome καίγομαι • *bruciarsi*
ceràmi (to) κεραμίδι • *embrace,*
tegola
cèrato (to) κέρατο • *cornò*
cerò (o) καιρός • *tempo*
chalàzi (to) χαλάζι • *grandine*
chalazònni πέφτει χαλάζι •
grandina

- chamèno,-i, o** χαμένος,-η,-ο •
perduto
channo χάνω • *perdere*
chànnome
charà (i) χαρά • *gioia*
charti (to) χαρτί • *carta*
chelòna (i) χελώνα • *tartaruga*
chera (i) χέρι • *mano*
cherèome → **icherèome**
cheretò χαιρετώ • *saluto*
cherùmeno,-i,-o χαρούμενος,
-η,-ο • *contento*
chijàda (i) χιλιάδα • *migliaio*
chilo (to) χείλος • *labbro*
chiòni (to) χιόνι • *neve*
chionimmèno,-i,-o χιονισμέ-
νος,-η,-ο • *imbiancato*
chionizi χιονίζει • *nevica*
chiru χειρότερα • *peggio*
• *contr. kajo*
chlorò,-i,-ò πράσινος,-η,-ο •
verde
choma (to) χώμα • *terra*
chonnoθάβω • *seppellire*
chora (i) χωριό • *paese cinto da*
mura (terra) • *syn. chorio,*
paìsi

chorèò χορεύω • *ballare*
chorìo (to) χωριό • *paese aperto*
(*casale*) • *syn.* **chora, paìsi**
chorìzo χωρίζω, ξεχωρίζω • *se-*
parare, dividere
chorò χωρώ • *entrare, contenere*
chorto (to) χόρτο • *erba*
chrio ασπρίζω με ασβέστη •
imbiancare con la calce
chrondò,-ì,-ò χοντρός,-ή,-ό •
grosso
chronò (o) χρόνος • *anno*
cì → **eci**
ciamòtta (i) μείγμα • *miscuglio*
cilia (i) κοιλιά • *ventre, pancia*
• *syn.* **pantsa**
ciminèa (i) καμινάδα • *fumaiolo*
cino,-ì,-o εκείνος,-η,-ο • *quello*
cinùrgio,-a,-o καινούργιος,-α,ο
• *nuovo*
cio,-a,-o → **cino**
ciofàli (i) κεφάλι • *testa*
cipo (o) κήπος • *giardino*
citrino,-ì,-o κίτρινος,-η,-ο •
giallo
ciumèsa εκεί, μέσα εκεί • *là in*
mezzo

ciumèsa → **eci**
ciùri (o) 1. πατέρας 2. Θεός •
1. *padre* 2. *Dio*
ciuriaci (i) Κυριακή • *domenica*

D

dàfini (i) δάφνη • *alloro*
dakkamà (i) δαγκωματιά •
morso
dakkàno δαγκώνω • *mordere*
damàli (to) μοσχάρι • *vitello*
dammi (to) δάκρυ • *lacrima*
dattilistra (i) δακτυλήθρα •
ditale
dattiliti (to) δακτυλίδι • *anello*
dàttilo (to) δάχτυλο • *dito*
decèmbri Δεκέμβριος • *dicem-*
bre
dècima (i) δεκάτη (φόρος) •
decima
defendèome αμύνομαι • *difen-*
dersi
deka δέκα • *dieci*
demèno,-ì,-o δεμένος,-η,-ο •
legato
dènno δένω • *legare*

depòì μετά, έπειτα • *dopo*
derlampèi αστράφτει • *lam-peggia*
derma (to) δέρμα • *pelle*
descibbulò,-a μαθητής-μαθήτρια • *discepolo*
dettèra (i) Δευτέρα • *lunedì*
dèttero,-a,-o δεύτερος,-η,-ο • *secondo*
diaènno → **diavènno**
dialètto (to) διάλεκτος • *dialetto*
diammèno → **diavemmèno**
dianio / dianizo / tianio / tianizo τηγανίζω • *friggere*
dianizo → **dianio**
diavemmèno,-i,-o / diammèno / ghiaivemmèno / ghiammèno περασμένος,-η,-ο • *passato*
diavènno / diaènno / tiavènno / tiaènno / ghiaivènno / ghiaènno περνώ, διασχίζω • *passare, trascorrere, attraversare*
difo δείχνω • *mostrare*
digghio (to) δίκιο • *ragione*
dinatò αρρωσταίνω • *ammalarsi*
dinato,-i,-o άρρωστος,-η,-ο • *malato*

dio δύο • *due*
diplò,-ì,-ò διπλός • *doppio*
dòdeka δώδεκα • *dodici (i dòdeka* μεσάνυχτα • *mezzanotte)*
donti (to) δόντι • *dente*
dorsio,-a,-o δεξιός,-ά,-ό • *destro* • *contr: mancino,-a,-o*
dota (i) προίκα • *dote*
dulèo → **dulèvo**
dulèvo / dulèo εξυπηρετώ, χρησιμεύω • *servire*
dunèome → **addunèome**

E

e → **nde**
ecèssu εκεί μέσα • *là dentro*
echo έχω • *avere*
eci / ci εκεί • *là*
èdimi (i) έγκυος • *incinta*
eguènno / guènno / ghenno βγαίνω • *uscire*
ekkantèo αργώ • *tardare*
ekkkukkèome πλησιάζω • *avvicinassi*
ekkkukkèome → **ekkkukkèo**

ekkkukkujèome κουρνιάζω •
accoccolarsi
ekkutèo πληρώνω • *pagare*
elementàre (i) δημοτικό (σχο-
λείο) • *scuola elementare*
emà → **emì**
embelò → **ambelò**
embènno / imbènno / mbenno
μπαινώ • *entrare*
emèna → **ivò**
emèna, me
emì → **imì**
emmiàzo / miàzo μοιάζω • *so-
migliare*
empaccèo τρελαίνομαι • *im-
pazzire*
en → **nde**
ena, mia, ena ένας • *un*
èndeka έντεκα • *undici*
endènno 1. εμπλέκομαι **2.** συμ-
βαίνει (γ' πρόσ.) • *capitare*
enghe όχι • *no*
ennèa → **innèa**
èpoka (i) εποχή • *epoca*
èrcero,-i,-o άδειος,-α,-ο • *vuoto*
èremo,-i,-o 1. μοναχικός,-ή,-ό
2. ερημικό,-ή,-ό • *solitario*

èrkome έρχομαι • *venire*
ermàzo → **armàzo**
ermàzome → **armàzome**
es → **is**
esà → **esi**
esce έξι • *sei*
esèna, se
esi → **isi**
eskònnome / skònnome ανεβαί-
νω, σηκώνομαι • *levarsi*
eskorcèo / skorcèo γδέρνω, ξε-
φλουδίζω • *scuoicare*
essu στο σπίτι (μου) • *a casa*
(*mia*)
estàzo / stazo φτάνω • *arrivare*
esù → **isù**
ettà → **ittà**
etté εχθές • *ieri*
ettù → **ittù**
evò → **ivò**

F

fai (to) φαγητό, φαγώσιμο • *cibo*
• *syn. mario*
farimmèno,-i,-o φοβισμένος,-η,
-ο • *temuto*

farìome / forìome φοβάμαι •

avere paura, spaventarsi

• *syn.* **fovùme**

fasciònno φασκιώνω • *fasciare*

faùme → fovùme

felò αξίζω, χρησιμεύω • *valere,*

essere utile

fengàri (to) φεγγάρι • *luna*

• *syn.* **fengo**

fengo → fengàri

feno υφαίνω • *tessere*

fènome δείχνω, φαίνομαι • *sem-*

brare

fèo φεύγω • *scappare, andar-*

sene

fera (i) πανηγύρι • *fiera*

ferno φέρνω, μεταφέρω • *por-*

tare

fesso,-a,-a ανόητος,-η,-ο • *stu-*

vido

festino (o) γλέντι • *festino*

feto φέτος • *quest'anno*

fiàkko,-a,-o άσχημος,-η,-ο,

κακός,-ή,-ό • *brutto, cattivo*

• *contr.* **òrio** • *syn.* **àscimo**

fiddho (to) φύλλο • *foglia*

fidèle,-e,-e πιστός,-ή,-ό • *fedele*

fidèome / fitèome είμαι ικανός,

καταφέρνω • *essere capace,*

riuscire

filia (i) φίλια, ειρήνη • *amicizia,*

pace

filimà (i) φιλί • *bacio*

filo,-i φίλος-φίλη • *amico*

finka μέχρι, έως ότου • *fino a*

finno → afinno

fino,-a,-o φίνος,-α,-ο, εκλεκτός,-

ή,-ό • *raffinato*

fisò φυσώ • *soffiare*

fitèome → fidèome

fleàri Φεβρουάριος • *febbraio*

flumizo στολίζω, διακοσμά •

abbellire, ornare

foddhèa (i) φωλιά • *nido*

fokaliri (to) τζάκι • *camino*

• *syn.* **kantùna**

fonarò φωνασχτά • *ad alta voce*

fonàzo 1. φωνάζω **2.** καλώ •

1. *gridare* **2.** *chiamare*

fonàzome ονομάζομαι, λέγομαι

• *chiamarsi* • *syn.* **kuo**

foràzo → aforàzo

forìome → farìome

forti (to) δέσμη ξύλων • *fascina*

fortomèno,-i,-o φορτωμένος,-η,

-ο • *caricato*

fortònno φορτώνω • *caricare*

fotia (i) 1. πόνος, θλίψη 2. φω-
τιά • 1. *dolore* 2. *fuoco*

• *syn. lumèra*

fovùme / faùme φοβάμαι • *ave-
re paura, spaventarsi*

• *syn. farìome*

fràbbika (i) εργοστάσιο • *in-
dustria*

frabbikèo 1. κατασκευάζω

2. χτίζω • *costruire*

frea (to) πηγάδι • *pozzo*

fridi (to) φρύδι • *sopracciglio*

frimmèno,-i,-o ξερός,-ή,-ό,
αποξηραμένος,-η,-ο • *secco,
seccato*

frio ξεραίνω • *seccare*

frontili (to) μέτωπο • *fronte*

fsenònno ξεμπλέκω • *sbrogliare*

fsenònnome ξεμπλέκω • *sbro-
gliarsi*

fsunnò → *atsunnò*

ftima (to) σάλιο • *saliva*

ftinno ψήνω • *arrostitire*

ftinò (to) ζώω • *animale*

• *syn. animali*

ftiro (o) ψείρα • *pidocchio*

furèsò (o) αγρότης, χωρικός •
contadino • *syn. kampagnòlo*

furtùna (i) τύχη, μοίρα • *fortuna*

fustiàno (o) φούστα • *gonna*

• *syn. gunnèddha*

G

gala (to) γάλα • *latte*

gapò → *agapò*

gattàri (to) άνοιγμα που χρησι-
μεύει για να περνάνε οι γά-
τες του σπιτιού • *gattaiola*

geografia (i) γεωγραφία • *geo-
grafia*

ghenno → *eguenno*

gheno → *ighènò*

ghetonia (i) γειτονιά • *vicinato*

ghiaènno → *diavènno*

ghiammèno,-i,-o → *diavemmè-
no*

ghiavemmèno,-i,-o → *diavem-
mènò*

ghiavènno → *diavènno*

giàkka (i) σακάκι • *giacca*
giòveno,-i νεαρός-νεαρή • *gio-
vane*
girèò γυρίζω, στρέφω • *girare*
• *syn. votò, jurizo*
gletto κλέβω • *rubare*
glicèò,-a,-o γλυκός,-ιά,-ό • *dolce*
glossa (i) γλώσσα • *lingua*
gomào,-i,-o γεμάτος • *pieno*
gomònno γεμίζω • *riempire*
gomònnome γεμίζω • *riempirsi*
gònato (to) γόνατο • *ginocchio*
gotanizo γονατίζω • *inginoc-
chiare*
gra (i) ρόγα • *acino*
grafo γράφω • *scrivere*
grambi (i) νύφη • *nuora*
gramma (to) γράμμα • *lettera*
grammèno,-i,-o γραμμένος,-η,
-ο • *scritto*
grasti (to) θραύσμα • *coccio di
ceramica*
grenò υγραίνω, βρέχω • *bagnare*
griddha (i) πηλός • *creta*
griko (to) γκρικό • *griko*
grutta (i) σπηλιά • *grotta*

guàddho βγάζω, αφαιρώ • *cac-
ciare*
guàita / guata (ta) (pl.) πράγ-
ματα, υπάρχοντα • *cose,
proprietà*
gualò κουβαλώ • *trasportare*
guari (to) κουβάρι • *gomitolo*
guata → **guàita**
guddha (i) τσάπα, αξίνα • *zappa*
guènno → **eguènno**
guèrra (i) πόλεμος • *guerra*
gunnèddha (i) φούστα • *gonna*
• *syn. fustiàno*

I

i → **is**
i → **o (i) (to)**
icèssu εκεί μέσα • *là dentro*
icheròme / cheròme χαίρομαι
• *rallegrarsi*
icì → **eci**
icipàno εκεί πάνω • *lì sopra*
iciurtèa προς τα εκεί • *da quella
parte*
iciurtèa → **eci**

idrota (i) ιδρώτας • *sudore*
ighèno / ghenò θεραπεύομαι •
guarire
ìjo (o) ήλιος • *sole*
ìkosi είκοσι • *venti*
imbènno → **embènno**
ime είμαι • *sono*
imèra / mera (i) ημέρα • *giorno*
imì / emì ma
emà, ma εμείς • *noi*
inghìzo → **enghìzo**
innèa / ennèa εννέα • *nove*
inno / nno / ìpuno (o) ύπνος •
sonno
io → **iu**
io c'io έτσι κι έτσι • *così così*
is / i / es σε • **1. a 2. in**
isì / esì sa esà/sa εσείς • *voi*
iso,-i,-o εκείνος,-η,-ο • *quello*
istèo → **steo**
isù / esù / su esèna se εσύ • *tu*
italiàno (to) ιταλικά • *italiano*
itorò / torò βλέπω • *vedere*
• *syn. vlepò*
itsa (i) κατσικά, γίδα • *capra*
itsèro / tserò γνωρίζω, ξέρω •
sapere

ittà / ettà επτά • *sette*
ittù / ettù εδώ • *qui*
iu / io / o έτσι • *così*
ivò / evò / vo εγώ • *io*
ivrisko / vrisko βρίσκω • *tro-*
vare
ivromò / vromò / vromìzo βρο-
μώ • *puzzare*

J

ja για • *per*
jaddhèo διαλέγω • *scegliere*
jali (to) καθρέφτης • *specchio*
jalissia (i) αλήθεια • *verità*
jalissio,-a,-o αληθινός,-ή,-ό •
vero
jalizo χτενίζω • *pettinare*
janomèno,-i,-o / jenomèno
1. έτοιμος,-η,-ο **2.** ώριμος,
-η,-ο • **1. fatto 2. maturo**
jardino (o) περιβόλι • *giardino*
jejo (to) γέλιο • *riso*
Jennàri (o) Ιανουάριος • *gen-*
naiò
jenniome γεννιέμαι • *nascere*

jennò γεννώ • *partorire*
jeno (o) κόσμος, άνθρωποι •
gente, persone
jènome γίνομαι • *diventare,*
farsi
jenomèno,-i,-o → **janomèno**
jerno 1. σηκώνω, υψώνω
2. σηκώνομαι • **1.** *alzare,*
sollevare **2.** *levarsi*
jorti (i) γιορτή • *fešta*
junnò,-i,-ò γυμνός,-ή,-ό • *nudo*
jurìzo 1. στρέφω **2.** στρέφομαι
3. μετατρέπομαι • **1.** *tornare*
2. *girarsi* **3.** *diventare*
• *syn. girèò, votò*

K

ka ότι • *che*
kaddho (o) κόκορας • *gallo*
kaimmèno,-i,-o καθισμένος,-η,
-ο • *seduto*
kaìzo κάθομαι • *sedersi*
• *contr. askònnome*
kajo → **kalà**
kakkài (to) χύτρα, μεγάλη κα-
τσαρόλα • *pentolone*

kakò,-i,-ò κακός,-ή,-ό • *cattivo,*
male • *contr. kalò*
kalà καλά • *bene* • *comp. kajo*
• *contr. chiru*
kalàmi (to) καλάμι • *canna*
kalàngi (to) είδος χριστουγεν-
νιάτικου γλυκού, ξεροτήγα-
νο • *dolce tipico di Natale,*
cartellata
kalèo χαμηλώνω, πέφτω • *ab-*
bassarsi
kalimèra καλημέρα • *buon-*
giorno
kalinnitta καληνύχτα • *buona-*
notte
kalispèra καλησπέρα • *buona-*
sera
kalò,-i,-ò καλός,-ή,-ό • *buono* •
dim. kalùddhi • *contr. kakò*
(**steo kalò,-i,-ò** είμαι καλά •
sto bene)
kalocèri (to) καλοκαίρι • *estate*
kama (to) ζέστη • *caldo, calore*
• *syn. termi*
kamàstra (i) αλυσίδα για τη
χύτρα που κρέμεται πάνω
από τη φωτιά • *catena del*
focolare

kàmbara (i) κρεβατοκάμαρα •
camera • *dim. kambarèddha*

kambarèddha (i) → **kàmbara**

kamicètta (i) γυναικείο πουκά-
μισο • *camicetta di donna*

kamisùla (i) φανέλα • *maglia*

kampagnòlo,-a αγρότης-αγρό-
τισσα, χωρικός-χωρική •
contadino • *syn. furèso*

kampòsso,-i,-o / kappòsso κά-
μποσος,-η,-ο, αρκετός,-ή,-ό
• *parecchio*

kanèna, kammìa, kanèna

1. κανένας, καμμία, κανένα

2. κάποιος,-α,-ο • 1. *nessuno*

2. *qualcuno, qualche*

kangèo αλλάζω • *cambiare*

kanno κάνω • *fare*

kannò (o) καπνός • *fumo*

kanò αρκεί, φτάνει (γ' πρόσ.) •
bastare

kanonò κοιτάζω • *guardare*

kantalò τραγουδώ • *cantare*
• *syn. travudò*

kantùna (o) τζάκι • *caminetto*
• *syn. fokaliri*

kappòsso → **kampòsso**

kapuccèddha (i) αγκινάρα •
carciofo

kardia (i) καρδιά • *cuore*

karitèa (i) καρυδιά • *albero di*
noce

kariti (to) καρύδι • *noce (frutto)*

karkàra (i) καμίνι • *fornace*

karpàmi (to) 1. στρώμα 2. άχυ-
ρο για το στρώμα • *materas-
so* • *syn. sakkùna*

kartsi (i) (pl.) παντελόνι • *pan-
taloni*

kàscia (i) μπαούλο • *grande*
cassa, cofano

katalò καταστρέφω, διαλύω •
guastare

katapìnno καταπίνω • *inghiot-
tire*

kàtara (i) κατάρα • *bestemmia*

katènno → **katevènno**

katevènno / katènno κατεβαίνω
• *scendere*

katti (to) αγκάθι • *spina*

kau → **akau**

kazètta (i) κάλτσα • *calza*

kiafèo χτυπώ • *colpire*

kiatèra (i) κόρη, θυγατέρα •
figlia, ragazza • *dim. kia-*
terèddha
kiaterèddha (i) → **kiatèra**
kiniprièno ακριβαίνω • *rincarare*
kiniprò,-i,-ò ακριβός,-ής,-ό • *co-*
stoso • *syn. kripò*
kinìta (i) τσουκνίδα • *ortica*
kitilò γαργαλίζω • *solleticare*
klama (to) κλάμα • *pianto*
klanno σπάζω • *spezzare*
• *syn. skascèo*
klaro (o) κλαρί • *ramo*
kleo κλαίω • *piangere*
klidi (to) κλειδί • *chiave*
klimmèno,-i,-o κλεισμένος,-ης,-ο
• *chiuso*
klinno κλείνω • *chiudere*
kòccia άει στο καλό! (επιφώνη-
μα) • *accidenti! (esclama-*
zione)
koddhimèno,-i,-o κολλημέ-
νος,-ης,-ο • *incollato*
koddhò κολλώ • *incollare*
kofini (to) κοφίνι, καλάθι • *cesto*
kombattèo πολεμώ • *combattere*

kombo (o) κόμπος • *nodo*
kombò → **kummò**
komodinu (o) κομοδίνο • *co-*
modino
kòmpito (o) 1. καθήκον, ερ-
γασία 2. σχολική εργασία,
άσκηση • *compito*
komùna (i) δημαρχείο • *comune*
kondà κοντά • *vicino* • *syn. simà*
kondò,-i,-ò κοντός,-ής,-ό • *corto*
koranizo κοπανώ, χτυπώ •
battere
koppulino (o) είδος καπέλου
χωρίς γείσο • *tipo di cappel-*
lo senza visiera
korafài (to) → **koràfi**
koràfi (to) χωράφι • *campo,*
podere • *dim. korafài*
koràsi (to) 1. κοπέλα 2. αρρα-
βωνιαστικά 3. νύφη • 1.
ragazza 2. *fidanzata* 3. *sposa*
kordomèno,-i,-o χορτάτος,-ης,-ο
• *sazio*
kordònno χορταίνω • *saziare*
kordònnome χορταίνω • *sa-*
ziarsi
koscini (to) μαξιλάρι • *cuscino*

kosmo (o) κόσμος, σύμπαν •
mondo
kotsùna (o) σαλιγκάρι • *lumaca*
kotto κόβω • *tagliare*
krasi (to) κρασί • *vino*
kratò κρατώ • *tenere*
kratti → **krovàtti**
kràuno (to) κάρβουνο • *carbone*
krea (to) κρέας • *carne*
kremammèno,-i,-o κρεμασμέ-
νος,-η,-ο • *appeso*
kremò κρεμώ • *appendere,*
sporgere
krifà κρυφά • *di nascosto*
krifizo κρυφομιλώ, ψιθυρίζω •
parlottare
krifo / krivo κρύβω • *nascon-*
dere
krifome κρύβομαι • *nascondersi*
krimbidi (to) κρεμμύδι • *cipolla*
krimmèno,-i,-o κρυμμένος,-η,-ο
• *nascosto*
krino (o) κρίνος • *giglio*
kripò,-i,-ò ακριβός,-ή,-ό • *costo-*
so • *syn.* **kinipò**
kripta (i) κρύπτη • *cripta*
krisari (to) κριθάρι • *orzo*

krisima (to) 1. άγιο μύρο
2. μυστήριο της εκκλησίας •
crisma
kristianò (o) άτομο, ανθρώπινο
ον • *persona*
Kristò (o) Χριστός • *Cristo*
Kristù (o) Χριστούγεννα •
Natale
krivo → **krifo**
kropo (to) κοπριά • *letame*
krotèddhi (to) πελεκημένη πέ-
τρα • *concio, pezzo di pietra*
krovàtti / kratti (to) κρεβάτι
• *letto*
krusàfi (to) χρυσάφι • *oro*
krusò,-i,-ò χρυσός • *fatto d'oro*
kuadèrno (o) τετράδιο • *qua-*
derno
kuccia (ta) (*pl.*) κουκιά • *fave*
kucina (i) κουζίνα • *cucina*
kùfio,-a,-o άδειος,-α,-ο, ελα-
φρύς,-ιά,-ύ • *vuoto, leggero*
kulùmi (to) σωρός • *mucchio*
kulùri (to) χρώμα • *colore*
kulusò → **akulusò**
kumbò → **kummò**
kummò / kumbò / kombò (o)
κομός • *comò*

kumpàgno,-issa συμμαθητής-
συμμαθήτρια • *compagno*
kundu → **sekùndu**
kunfòrto (o) παρηγοριά, ενθάρ-
ρυνση • *conforto*
kuntemplèo απενίζω, θαυμάζω •
contemplare
kuntèo λέω, διηγούμαι • *dire*,
contare, raccontare
kuo ονομάζομαι, λέγομαι • *chia-*
marsi • *syn. fonàzome*
kupèrta (i) κουβέρτα • *coperta*
kurrio,-a,-o προσβεβλημένος,
-η,-ο, θιγμένος,-η,-ο • *offeso*

L

làchano (to) σαλατικό • *verdura*
làmmia (i) ταράτσα • *terrazza*
lana (i) μαλλί • *lana*
lapis (to) μολύβι γραφής • *ma-*
tita
larga μακριά • *lontano*
• *syn. makrià*
lattèa (i) ασβέστιο • *calcio*
leftò,-ì,-ò / lettò,-ì,-ò λεπτός,-ή,

-ό • *fine*
legge (i) νόμος • *legge*
lemò (o) στόμα • *bocca*
leo λέω • *dire*
leso αλέθω • *macinare*
lettò → **leftò**
levri (to) αλεύρι • *farina*
lifo → **alifo**
lifome → **alifome**
lifrapòndiko (o) τυφλοπόντικας
• *talpa*
liko (o) λύκος • *lupo*
lilli λιγάκι • *un pochino*
limbastrègno,-ì,-o αλαβάστρι-
νος,-η,-ο • *fatto d'alabastro*
limònno λερώνω • *sporcare*
limonò λησμονώ, ξεχνώ • *di-*
menticare
linàri (to) λινάρι • *lino*
linno λιώνω • *sciogliere*
linno (o) λάμπα λαδιού, λυχνάρι
• *lucerna*
lio,-a,-o → **alio**
lipariàzo παχαίνω • *ingrassare*
liparò,-ì,-ò παχύς,-ιά,-ύ • *grasso*
lipi (i) λύπη • *dolore, tristezza*
lisàri → **litàri**

litàri / lisàri (to) πέτρα • *pietra*
livronno λερώνω (με το αλεύρι)

• *sporcare (di farina)*

llora → **allòra**

lo (o) λέξη, λόγος • *parola*

lokànda (i) ξενόνας, πανδοχείο

• *locanda*

lumèra (i) φωτιά, φλόγα • *fuoco*

• *syn. fotìa*

Luppiù (o) Λέτσε • *Lecce*

lurì (to) ζώνη • *cintura*

lustrànto,-a,-o λαμπερός,-ή,-ό •

luminoso • *syn. spittarò*

lustro (o) φως • *luce*

lutria (i) (θεία) λειτουργία •

messa

M

ma αλλά • *ma*

ma → **emì**

macherài (to) → **machèri**

machèri (to) μαχαίρι • *coltello*

• *dim. macherài*

machizo μασώ • *masticare*

màcina (i) μυλόπετρα • *macina*

maddhì (to) μαλλί (ανθρώπου ή ζώου) • **1. capelli** **2. lana**

Maddònna (i) Παναγία • *Maddonna*

mai Μάιος • *maggio*

mai (to) ανδρικό πουκάμισο •

camicia d'uomo

makà καθόλου • *affatto*

makrèo,-a,-o μακρύς,-ιά,-ύ •

lungo

makrià μακριά • *lontano*

• *syn. larga*

makrièno μακραίνω • *allungare*

mamma (i) μητέρα, μαμά •

mamma • *syn. mana*

mana (i) μητέρα, μάνα • *madre*

• *syn. mamma*

mancino,-a,-o αριστερός,-ή,-ό •

sinistro • *contr. dorsio,-a,-o*

màndalo (o) μάνταλο • *chiavistello*

mandri (to) μαντρί • *ovile*

manechà μόνο, μοναχά • *solamente*

manechò,-i,-ò μόνος,-η,-ο • *solo*

manku ούτε • *neppure*

mannàra (i) τσεκούρι • *manna-
ia* • *dim. mmanarèddha*

manta (i) αίνιγμα, γρίφος • *in-
dovinello*

mantilàci (to) → **mantili**

mantili (to) ποδιά • *grembiule*
• *dim. mantilàci*

mantsanèmi (to) υπήνεμο ση-
μείο, καταφύγιο που δεν το
πιάνει ο αέρας • *riparo dal
vento*

mapàle ξανά • *di nuovo*

mappo (o) κουτάλα • *mestolo*

marèo μαγειρεύω • *cucinare*

marinàro (to) ναύτης • *mari-
naio*

mario (to) φαγητό (μαγειρεμέ-
νο) • *cibo, mangiare* • *syn. fai*

marizo παραβιάζω τη νηστεία •
*mangiare carne in giorno di
astinenza*

marti Μάρτιος • *marzo*

massaria (i) αγρόκτημα • *mas-
seria*

màstora (o) αφεντικό, μάστορας
• *maestro*

matàtsi (to) μετάξι • *seta*

matatsotò,-ì,-ò μεταξωτός,-ή,-ό
• *fatto di seta*

matemàtika (i) μαθηματικά •
matematica

mattènno μαθαίνω • *imparare*

matrabbànka (i) σκεύος που
αποτελείται από μία σκάφη
και ένα τραπέζι μαζί • *tavolo
con madia incorporata*

mavrimmèno,-ì,-o μαυρισμέ-
νος,-η,-ο • *annerito*

mavrizo μαυρίζω • *annerire*

mavvro,-i,-o μύυρος,-η,-ο • *nero*

mbenno → **embènno**

mbietto στέλνω • *mandare*

mbrò → **ambrò**

me me • *con*

me → **ivò**

mea, mali, mea μέγυλος,-η,-ο •
grande

mèdia (i) γυμνάσιο • *scuola
media*

meletò 1. διαβάζω **2.** σπουδάζω
• **1. leggere 2. studiare**

meno 1. μένω, παραμένω
2. περιμένω • **1. restare
2. aspettare**

mera → **imèra**
merodia / merotia μυρωδιά,
άρωμα • *odore, profumo*
• *contr. putsa*
merotia → **merodia**
mesàvveri μεθαύριο • *dopodo-*
mani
mèsccio,-a δάσκαλος-δασκάλα •
insegnante
mesi (i) πλατεία • *piazza*
metrò μετρώ, υπολογίζω • *mi-*
surare
metro (to) μέτρο • *metro*
mia → **ena**
mialò (to) μυαλό • *cervello*
miàzo → **emmiàzo**
milissi (to) μέλισσα • *ape*
milò μιλώ • *parlare*
milo (to) μήλο • *mela*
mira (i) μέρος • *parte*
miristò,-i,-ò μυρωδάτος,-η,-ο •
profumato
mirizo μυρίζω • *odorare, pro-*
fumare
misciamèra (i) μεσημέρι • *mez-*
zogiorno
miscianitta (i) μεσάνυχτα • *mez-*
zanotte • *syn. i dòdeka*

misò μισώ • *odiare*
misserikòì (to) βασιλικός •
basilico
mito (o) σκελετός αργαλειού •
liccio di telaio
mitti (i) μύτη • *naso*
mmannarèddha (i) →
mannàra
mòbile (to) έπιπλο • *mobile*
mommo (o) φάντασμα • *fan-*
tasma
monumènto (to) μνημείο • *mo-*
numento
moroloj (to) μοιρολόι • *lamento*
funebre
motta → **motti**
motti / motta όταν, ενώ • *quan-*
do, mentre • *syn. tappu*
mpitsào,-i,-o φουσκωμένος,
τεντωμένος • *teso*
mplikèo επιμένω, πεισμώνω •
insistere, ostinarsi
mponno σπρώχνω • *spingere*
mpuntiddhèome ανασηκόνω-
μαι, σηκόνομαι στις μύτες
των ποδιών • *sollevarsi*
mu → **ivò**

mujàzo μουχλιάζω • *ammuffire*
mulo,-a νόθος-νόθα • *mulo*
murga → **amùrga**
mùsiko (o) μουσικός • *musicista*

N

na να! • *ecco*
naka (i) κούνια • *culla*
nanna (i) γιαγιά • *nonna*
narèo καλυμπώ • *nuotare*
nastinno ανατρέφω, μεγαλώνω
• *allevare*
natto ανάβω • *accendere*
• *contr. sbinno*
ncignò → **arcinò**
ndalò 1. αντιχώ, αντιλαλώ
2. χτυπώ την καμπάνα • *suo-
nare*
nde / e / en δεν • *non*
ndiàzome → **andiàzome**
ndinno ντύνω • *vestire*
ndinnome ντύνομαι • *vestirsi*
ndùcciko (o) ζάρα, τσαλάκωμα
• *rimboccatura del lenzuolo*
nerò (to) νερό • *acqua*

nflerào,-i,-o (βαλμένος,-η,-ο)
στη σειρά • *in fila*
nghizo → **enghizo**
ngotanizo γονατίζω • *inginoc-
chiare*
ngotannimmèno,-i,-o γονατι-
σμένος,-η,-ο • *inginocchiato*
nifta → **nitta**
nigrò,-ì,-ò άνυδρος,-η,-ο,
ξηρός,-ή,-ό • *arido*
nikkia (i) κούλωμα, κόγχη •
nicchia
nio → **anio**
nistikò,-ì,-ò νηστικός,-ή,-ό •
digiuono
nìstio (to) νηστεία • *digiuono*
nitta / nifta (i) νύχτα • *notte*
nitto → **anio**
nkulumàto,-i,-o συγκεντρωμέ-
νος,-η,-ο, συσσωρευμένος,
-η,-ο • *ammucchiato*
nnenno ανεβαίνω • *salire*
nnima (to) τάφος, μνήμα • *se-
polcro, tomba*
nno → **inno**
Noèmbri (o) Νοέμβριος • *no-
vembre*

noma (to) όνομα • *nome*
nomatizo → **annomatizo**
nonno → **sianònonno**
noò → **anoò**
nostò έχω γεύση • *avere (un)*
sapore
nterèsse (o) 1. συμφέρον 2. εν-
διαφέρον • *interesse*
ntornisciào,-i,-o περιτριγυρι-
σμένος,-η,-ο • *attorniatì*
ntrikèome βιάζομαι • *affrettarsi,*
darsi da fare
ntropì (i) ντροπή • *vergogna*

O

o, i / e, to / o οριστικό άρθρο (ο,
η, το) • *articolo determinati-*
vo (il, la)
olimmià μαζί • *insieme*
olo,-i,-o όλος,-η,-ο • *tutto (oli*
ce diu και οι δύο μαζί • *tutti*
e due)
olommià ξαφνικά • *improvvi-*
samente
ora (i) ώρα • *ora*

ora sperinù απόγευμα • *pome-*
riggio
òrio,-a,-o ωραίος,-α,-ο, όμορ-
φος,-η,-ο • *bello, buono*
• *contr. àscimo, fiàkko*
òrnisa (i) κότα • *gallina*
ottò οκτώ • *otto*
ottòbri Οκτώβριος • *ottobre*

P

pachèo,-a,-o χοντρός, παχύς •
grosso, grasso
paddhikàri (to) παλληκάρι •
giovanotto
paisi (to) χωριό • *paese*
• *syn. chora, chorio*
palèno μουλιάζω, μουσκεύω •
ammollare, bagnare
palèo,-a,-o παλιός,-ά,-ό •
vecchio
paletta (i) φτυάρι • *paletta*
• *dim. paletteddha*
palettèddha (i) → **palètta**
palla (i) μπάλα • *palla*
pano → **apànu**

panta πάντοτε • *sempre*
pantsa (i) κοιλιά • *ventre, pancia* • *syn. cilia*
• *dim. pantsarèddha*
panu → **apànu**
pao πάω, πηγαίνω • *andare*
pappo (o) παππούς • *nonno*
parassekui Παρασκευή • *vennerdi*
pareftò,-i,-ò εντυπωσιακός,-ής,-ό
• *spendido*
parèome στολίζομαι • *sistemarsi*
paro (to) ζευγάρι • *paio*
Paska (to) Πάσχα • *Pasqua*
passiuna (i) πάθος • *passione*
pasùli (to) φασόλι • *fagiolo*
patèo υποφέρω • *patire*
patèra (o) παπάς • *prete*
patò πατώ, καταπατώ • *calpestare*
patrimò (to) προσευχή • *rosario (paternoster)*
pedàci (to) → **pedi**
pedài (to) → **pedi**
pedi (to) παιδί • *ragazzo*
• *dim. pedaci / pedai*

pejammèno,-i,-o πεταμένος,-ης,-ο • *buttato*
pelekò δέρνω, χτυπώ • *picchiare*
pelò → **ambelò**
pelò → **ambelò**
pente πέντε • *cinque*
perdunèo συγχωρώ • *perdonare*
• *syn. tsechorizo*
permèso (o) άδεια • *permesso*
perno 1. κρατώ **2.** μεταφέρω, οδηγώ • **1.** *prendere* **2.** *portare*
persi πέρυσι • *l'anno scorso*
persikèa (i) ροδακινιά • *pesco*
pèrsiko (to) ροδάκινο • *pesca*
pesammèno,-i,-o νεκρός,-ής,-ό
• *morto*
pesèno → **apetèno**
petèno → **apetèno**
petò πετώ • *volare*
petrusèlino (to) μαϊντανός • *prezzemolo*
petsàra (i) σκέπασμα, κάλυμμα κρεβατιού • *tessuto per coprire la rete del letto*
petsi (to) κουρέλι • *straccio*
petsònno μπαλώνω • *rattoppare*

petterò,-à (o) πεθερός-πεθερά •

suocero

petti (i) Πέμπτη • *giovedì*

pettinta πενήντα • *cinquanta*

petto πέφτω • *cadere*

petto (o) στήθος • *petto*

pezo παίζω • *giocare*

piacèi (mu, su, tu, ecc.) (μου,

σου, του κ.λπ.) αρέσει •

piacere

piàнно παίρνω, πιάνω • *prendere*

dere

pikùli (to) πουλί • *uccello*

pimma (to) μαγιά • *caglio*

pina (i) πείνα • *fame*

pinna (i) στυλό • *penna*

pinno πίνω • *bere*

pipèri (to) πιπέρι • *pepe*

pipòni (to) πεπόνι • *melone*

pisamì (i) πιθαμή • *palmò,*

spanna

piscina (i) 1. κολυμβητήριο

2. πισίνα • *piscina*

pistèo πιστεύω • *credere*

pitèro (to) πίτουρο • *crusca*

pitta (i) πίτα • *focaccia*

pittèo ζωγραφίζω • *dipingere*

plai (i) πλάτη • *spalla*

plaka (i) πλακόστρωτο • *pavimento con lastre di pietra*

plàuna (o) σεντόνι • *lenzuolo*

pleko συνθέτω, (μτφ.) πλέκω •
comporre, (met.) intrecciare

pleno πλένω • *lavare*

pleo / pleon πιο • *più*

pleo,-a,-o ποιός,-ά,-ό • *quale*

plonno κοιμάμαι • *dormire, stendere*

plùsio,-a,-o πλούσιος,-α,-ο •

ricco

poda (to) πόδι • *piede*

podàri / potàri / (to) ελιά (δέ-
ντρο) • *albero di ulivo*

podàri — **potàri**

poddhì πολύ • *molto*

• *comp. pleo ppoddhì*

• *contr. alio*

poddhì,-ì,-ì πολύς-πολλή-πολύ •

molto • *contr. alio*

podimà (i) πατησιά, πατημασιά

• *pedata, orma*

poka λοιπόν • *allora, dunque*

polemò δουλεύω • *lavorare*

poltròna (i) πολυθρόνα • *poltrona*

pondikò (o) ποντικός • *topo*
ponò πονώ • **1.** *aver male* **2.** *far male, dolere*
pono (o) πόνος • *dolore*
poràdi → **podàri**
poràti → **podàdi**
pornò (to) πρωί • *mattina*
poro (o) πέρασμα • *passaggio, varco*
pos πως • *come*
posso,-i,-o πόσος,-η,-ο • *quanto*
potàri → **podàri**
potizo ποτίζω • *innaffiare*
prakalò παρακαλώ • *pregare*
prama (to) πράγμα • *cosa*
prassei (i) Παρασκευή • *venerdì*
pratìna (i) προβατίνα • *pecora*
pratò / prautò περπατώ • *camminare*
prautò → **pratò**
preo δοκιμάζω γεύση • *assaggiare*
prikò,-i,-ò πικρός,-ή,-ό • *amarro*
prikònno λυπώ, πικραίνω • *amareggiare*
primma (to) πρήξιμο • *gonfiore*
priscio φουσκώνω • *gonfiare*

prita πριν, παλιότερα • *prima*
• *syn. proi*
pròato (to) πρόβατο, ζώο • *bestia, pecora*
pròbbio ακριβώς, απολύτως, εντελώς • *proprio*
proi 1. πρώτα, στην αρχή
2. πριν, προηγούμενος
• *prima* • *syn. prita*
protinò,-i,-ò πρώτος,-η,-ο • *primo*
prozìmi (to) προζύμι • *lievito*
psomì (to) / tsomì ψωμί • *pane*
pu 1. πού; **2.** όπου • *dove*
puddhì (to) κλωσόπουλο • *pulcino*
puliome πουλιέμα • *vendersi*
pulò πουλώ • *vendere*
puntìna (i) δαντέλα • *merletto*
purmistò,-i,-ò καυτός,-ή,-ό, ζεματιστός • *scottante*
purmizo ζεματίζω, τσουρουφλίζω • *scottare*
puru επίσης • *pure, anche*
putsa (i) δυσσομία • *puzza*
• *contr. merodia*

Q

quattru vinti ογδόντα • *ottanta*

R

raddi (to) ραβδί • *bastone*

ranta (i) σταγόνα • *goccia*

ratto ράβω • *cuocere*

rekko (to) γουρούνι, χοίρος •
maiale

reo ρέω, κυλώ • *scorrere*

riài (me) κάνει κρύο • *(mi) fa
freddo*

rikamèò κεντώ • *ricamare*

rikordèome → **arrikordèome**

rindinèddha (i) χειλιδόνι • *ron-
dine*

rindinìzo γυαλίζω, λάμπω •
scintillare

ris → **ros**

riza (i) ρίζα • *radice*

rmazo → **armàzo**

rmàzome → **armàzome**

rmàzome → **ermàzome**

rodinò,-ì,-ò κόκκινος,-η,-ο,
ερυθρός,-ή,-ό • *rosso*

rodo (to) ρόδον, τριαντάφυλλο
• *rosa*

rokanìzo ροκανίζω • *rodere,
masticare*

ros / ris μέχρι, έως • *fino*

rosòjo (o) λικέρ • *liquore*

rotò ρωτώ • *domandare*

ròtolo (o) ρολό • *rotolo (involto)*

rucho (to) 1. ύφασμα 2. ρούχο

3. (πληθ.) ασπρόρουχα

4. πράγματα, υπάρχοντα •

1. *tessuto* 2. *vestito*

3. (pl.) *biancheria* 4. *roba,
proprietà*

rudèa (i) ροδιά • *melograno*

rudi (to) ρόδι • *melagrana*

rufò υπομένω • *sorbire*

ruitti (to) ρεβίθι • *cece*

S

sa → **esi**

sadia / satia σιγά • *piano*

safto, i, o (αυτός) ο ίδιος • *egli
stesso*

salùna (o) σαλόνι • *salone*

samba Σάββατο • *sabato*

san σαν • *come*

santo,-a,-o άγιος,-α,-ο, ιερός,-ή,
-ό • *santo, sacro*

• *syn. àjo,-a,-o*

Sarakosti Σαρακοστή • *Qua-
resima*

sarànta σαράντα • *quaranta*

satia → **sadia**

satte (αμέσως) μόλις • (*non*)
appena

sbinno σβήνω • *spegnere*
• *contr. natto*

sbinnome σβήνω • *spegnersi*

scero → **itsèro**

sciakuddhaci (to) → **sciakùddhi**

sciakùddhi (to) καλικάντζαρος,
ξωτικό • *folletto*

• *dim. sciakuddhaci*

sciarpùna (i) σάλι • *sciarpone*

scichra (i) κρύο • *freddo*

sciddho (o) σκύλος • *cane*

scimòna (to) χειμώνας • *inverno*

scini (to) σκοινί • *fune*

sciopànnu → **asciopànnu**

sciunnò → **atsunnò**

scizo σκίζω, κομματιάζω • *spac-
care*

se → **isù**

sèddia (i) καρέκλα • *sedia*

sèkulo (o) αιώνας • *secolo*

sekùndu / kundu • σαν, όπως •
come, seguendo

seta (i) μετάξι • *seta*

settèmbri (o) Σεπτέμβριος •
settembre

sfazo σφάζω • *ammazzare*

sfòndilo (o) λαιμός • *collo*

sianomèno,-i,-o μαζεμένους,-η,
-ο, συγκεντρωμένους,-η,-ο •
raccolto

sianònnu / nonno μαζεύω
(σοδειά), συγκεντρώνω •
raccogliere

siko (to) σύκο • *fico*

sikùro,-a,-o σίγουρος,-η,-ο •
sicuro

simà κοντά • *vicino*
• *syn. kondà*

simàddi / simài σημάδι • *segno*

simài → **simàddi**

simberi / simmeri σήμερα •
oggi

simelo,-i,-o όμοιος,-α,-ο • *simile*

simmeri → **simberi**

sinneko (to) σύννεφα • *nuvola*
sio σείω, κουνώ • *muovere*
siome σείομαι, κουνιέμαι • *muoversi*
sirmèno,- i,-o κομματιασμένος,
-η,-ο • *strappato*
sirno 1. τραβίώ **2.** προχωρώ
3. κομματιάζω, καταστρέφω
• **1.** *tirare* **2.** *andare avanti*
3. *strappare*
sitàri (to) σιτάρι • *grano*
skalizo σκαλίζω • *zappettare*
skampèo γλυτώνω, προστατεύω
• *scampare*
skarpa (i) παπούτσι • *scarpa*
skascèo σπάζω • *rompere*
• *syn. klanno*
skassamàkkia (o) γομολάστιχα
• *gomma*
skatò (to) κόπρος ζώου • *sterco*
skatto σκάβω • *zappare*
skiddho (o) κραυγή • *urlo*
skola (i) σχολείο • *scuola*
skolo (o) στράγγισμα • *scolo*
skonno → **askònno**
skònnome → **askònnome**
skònnome → **eskònnome**
skorcèo → **eskorcèo**

skordo (to) σκόρδο • *aglio*
skorizo διαχωρίζω, ξεχωρίζω •
separare
skorizome χωρίζομαι, διαχωρίζομαι • *separarsi*
skotinò,-i,-ò σκοτεινός,-ή,-ό •
oscuro
skulici (to) σκουλήκι • *verme*
skupò (o) προσοχή • *attenzione*
vaddho skupò προσέχω •
sto attento
soggèste ίσως, πιθανώς • *forse, possibilmente*
soma (to) σώμα • *corpo*
sordo (o) χρήμα • *soldo*
sozo μπορώ • *potere*
spara (i) τραπεζομάντηλο •
tovaglia
spàrgano (to) φασκιά, πάνα
μωρού • *panni*
• *dim. sparganùddhi*
sparganùddhi (to) → **spàrgano**
sperinò (to) βράδυ • *sera, ve-*
spro (ora sperinù απόγευμα
• *pomeriggio)*
sperno σπέρνω • *seminare*
spidàli (to) νοσοκομείο • *ospedale*

Spirdu Santu Άγιο Πνεύμα •
Spirito Santo
spiri (to) σπειρί • *granello (na spiri* λίγο • *un po')*
spiti (to) σπίτι • *casa*
spitta (i) σπίθα • *scintilla*
spittarò,-ì,-ò φωτεινός,-ή,-ό •
brillante • *syn. lustrànto*
ssittò,-ì,-ò στενός,-ή,-ό • *stretto*
ssunghizo → **assunghizo**
staddha (i) στάβλος • *stalla*
stafili (to) σταφύλι • *uva*
stannò,-ì,-ò στεγνός,-ή,-ό •
asciutto
stannònto στεγνώνω • *asciugare* • *syn. assunghizo*
stannù (echo stannù) υπόψη,
στο νου (μου, σου...) • *in mente*
statti (i) στάχτη • *cenere*
stavri (i) πλάτη, ράχη • *schiena*
stavrò (to) σταυρός • *croce*
stazo → **estàzo**
steo (to) οστό, κόκαλο • *osso*
steo / istèo είμαι, βίσκομαι, στέκομαι • *stare (steo kalò,-ì,-ò* είμαι καλά • *sto bene)*

stesso,-i,-o ίδιος,-α,-ο • *stesso*
stiammèno,-ì,-o τακτοποιημένος,-η,-ο, φτιαγμένος,-η,-ο •
aggiustato
stiàra (i) κακιά μάγισσα •
stregua
stiàzo διορθώνω, φτιάχνω, ισιώνω • *preparare, aggiustare*
stomachò στομάχι • *stomaco*
stomachò (to) στομάχι • *stomachoch* • *dim. stomachùddhi*
stomachùddhi (to) → **stomachò**
stòria (i) ιστορία • *storia*
straò,-ì, ò στραβός • *storto*
stremma (to) αστραπή • *lampo*
strifo στύβω, στρίβω • *torcere*
su → **isù**
sucèa (i) συκιά • *albero di fichi*
sugliàvri (to) σφυρίχτρα • *fi-schetto*
sulì (to) οικονομία, τσιγκουνιά • *lesina*
suttanikirio (o) βοηθός επόπτη
ελαιοτριβείου • *vice-noc-chiero*

T

taddhutsèddha (i) τηγάκι μι-
κρού μεγέθους • *tegamino*

tàlassa (i) θάλασσα • *mare*

tànato (o) θάνατος • *morte*

tappu όταν • *quando*

• *syn. motti*

taràddho (o) κουλουράκι •
tarallo

taràsso φεύγω, μετακινούμαι •
partire

tartèa → *artèa*

telèste ίσως • *forse*

televisiùna (i) τηλεόραση • *te-
levisione*

tèlima (to) θέληση, θέλημα •
volontà

telo θέλω • *volere*

tenni (i) τέχνη • *arte*

Teò (o) Θεός • *Dio*

Terentò (o) Ότραντο • *Otranto*

terizzo θερίζω • *mietere*

termèno θερμαίνω, ζεσταίνω •
riscaldare

termi (i) ζέστη • *caldo, calore*
• *syn. kama*

termò,-ì,-ò / tremmò,-ì,-o ζε-
στός,-ή,-ό • *caldo*

tero Ιούνιος • *giugno (messe)*

tèssari, tèssare, tèssara τέσσε-
ρις • *quattro*

tetràti Τετάρτη • *mercoledì*

tiaènno → *diavènno*

tiammèno,-i,-o → *diavemmèno*

tiàni (to) τηγάκι • *scodella*

tianio → *dianio*

tianizo → *dianio*

tiavemmèno,-i,-o → *dia-
vemmèno*

tiavènno → *diavènno*

ticho (o) τοίχος • *muro*

tinàsso τινάζω, τραντάζω •
scuotere

tipo → *tipoti*

tipoti / tipo τίποτε • *niente*

tirì (to) τυρί • *formaggio*

tolètta (i) έπιπλο τουαλέτας •
toiletta

topo (o) τόπος • *luogo*

torimmèno,-i,-o ειδομένος,-η,-ο
• *visto*

torò → *itorò*

tramàsso τρέμω • *tremare*

trappìto (o) ελαιοτριβείο •
frantoio

traùdi (to) τραγούδι, ποίημα •
canto, poesia

travudò / travutò τραγουδώ •
cantare • *syn. kantalò*

travutò → **travudò**

trecho τρέχω • *correre*

treferò,-ì,-ò τρυφερός,-ή,-ό •
molle

tremmò,-ì,-o → **termò**

tri → **tria**

tria / tri τρία • *tre*

triànta τριάντα • *trenta*

tripi (i) τρύπα • *buco*

tripò τρυπή • *bucare*

triti Τρίτη • *martedì*

tromèno,-i,-o ιδρωμένος,-η,-ο
• *sudato*

tronno ιδρώνω • *sudare*

troo τρώω • *mangiare*

trotsa (i) τροχαλία • *carrucola*

tsaliddia (ta) (pl.) ψαλίδι •
forbici

tse → **atse**

tsechorizo συγχωρώ • *perdonare*
• *syn. perdunèo*

tsekànnò → **atsekànnò**

tselorièno σκληραίνω, ξεραίνο-
μαι • *indurire*

tselucèrato (to) χαρούπι • *car-
ruba*

tsema (to) ψέμα • *bugia*

tsemerònni ξημερώνει • *albeg-
gia*

tsemolò εξομολογώ • *confes-
sare*

tseno,-i,-o ξένος,-η,-ο • *fore-
stiero*

tsero → **itsèro**

tsevotò τριγυρνών • *rigirare*

tsichì (i) ψυχή • *anima*

tsichra (i) ψύχρα, κρύο • *freddo*

tsichrèno ψυχραίνει (ο καιρός) •
raffreddare

tsichrò,-ì,-ò ψυχρό, κρύο •
freddo

tsilo (to) ξύλο • *legno*

tsinàri (to) ξινάρι, σκαπάνη •
zappa

tsomì → **psomì**

tsukkàli (to) τσουκάλι • *pi-
gnatta*

tsunnò → **atsunnò**

tùmeno (o) στρέμμα • *tomolo*
tuo,-i,-o αυτός,-ή,-ό • *questo*
turkìno,-i,-o γαλάζιος,-α,-ο •
azzurro

U

ucceria → **vucceria**
umme ναί • *si*
ùrtimo,-i,-o τελευταίος • *ultimo*
uso,-i,-o → **iso**

V

vaddho βάζω • *mettere*
vaddho skupò προσέχω • *sto*
attento
vafo βάφω • *tingere*
valònnome προσπαθώ • *cercare*
vammèno,-i,-o βαμμένος,-η,-ο
• *dipinto*
vampa (i) φλόγα • *fiamma*
varèo,-a,-o βαρύς,-ιά,-ύ • *pe-*
sante
varò ζυγίζω • *pesare*

vastò κρατάω, έχω μαζί μου •
portare, avere
vàttima (to) βάπτιση, βάπτισμα
• *battesimo*
vattizo βαπτίζω • *battezzare*
velàni (to) βαλανίδι • *ghiande*
velètta (i) → **velo**
velo (to) πέπλο • *velo*
• *dim. velètta*
velòni (to) βελόνα • *ago*
vesta (i) φόρεμα • *vestito, abito*
• *dim. vestèddha* • *syn. àbeto*
vestèddha (i) → **vesta**
vìddhima (to) βούλωμα • *tappo*
viddhìno βουλώνω • *otturare*
vidi (to) βόδι • *bue* • *syn. vui*
visàcci (to) δισάκι, διπλός σάκος
για τους σπόρους που χρη-
σιμοποιείται κατά τη σπορά
• *bisaccia*
visia (i) βοήθεια • *aiuto*
visò βοηθώ • *aiutare*
vizàno βυζαίνω • *allattare*
vizzi (to) βυζί • *mammella*
vlepo βλέπω • *vedere*
• *syn. itorò*

vloimmèno,-i,-o ευλογημέ-
νος,-η,-ο • *benedetto*
vloò ευλογώ • *benedire*
vo → **ivò**
vonìome βιάζομαι • *sbrigarisi*
voràzo → **aforàzo**
vosciò βοσκώ • *pascolare*
votimmèno,-i,-o γυρισμένος,-
η,-ο, στραμμένος,-η,-ο •
girato
votiome στρέφομαι, περιστρέ-
φομαι • *girarsi* • *syn.* **votò**
votò γυρίζω, στρέφομαι • *girare*
• *syn.* **girèò, jurìzo**
vrachìona (o) μπράτσο • *brac-*
cio
vrai (to) βράδυ • *sera*
vrazo βράζω • *bollire*
vrechi βρέχει • *piovère*
vrisko → **ivrisko**
vrisko → **ivrisko**
vriskome βρίσκομαι • *trovarsi*
vromìzo → **ivromò**
vromò → **ivromò**
vrontà βροντάει • *tuonare*
vroschèra (i) μαγκάλι • *bracière*
vrùkulo (o) ακρίδα • *cavalletta*

vuccerìa / uccerìa (i) κρεσπο-
λείο • *macelleria*
vui → **vidi**

Z

zemmèno,-i,-o ζεμένος,-η,-ο •
soggiogato
zeo ζεύω • *soggiogare*
zio ζω • *vivere*
zoi (i) ζωή • *vita*
zosi (i) μέση • *vita (del corpo*
umano)

